

Kollfirðingar fyrstir við japanskari fiskavøru

P/F Bluenorth í Kollafirði um at vera klárt til at byrja framleiðslu av »crabsticks« og líknandi japonskum fiskavörum til europeiska og amerikanska marknaðin. Stjórin og nevndarformaðurin hava góðar vónir.

Um stutta tíð verða tvey nýggj góðskingarvirki tikin í brúk í Føroyum. Tey eru nýggja rækjuvirkið á Oyri og so Bluenorth í Kollafirði.

Hyggja vit nærri at seinastu frágreiðingini hjá ídnaðargrunninum siggja vit, at rættiliga stórir partur av lánunum í 1984-85 er latin til nýggj góðskingarvirki. Um stutta tíð fara vit so at siggja úrslitið av tveimum av hesum iløgnum.

Maskinurnar til »crabsticks« framleiðsluna skuldu verið farnar úr Japan fyrri nokrum døgum síðani.

Hetta er serstøk framleiðsla, sum skal hava rávøru, ið nevnist surimi. Tað er útvaskað fars, sum kann goymast leingi, áðrenn tað verður brúkt.

Surimi umborð á skipi

Men tað er sera avgerandi, at ráveran er nýggj, tá sjálvst surimi verður gjørt. Ti hevur verið arbeitt við eini ætlan at framleiða surimi umborð á skipi. Til hetta endamálið hevur verið hugsað um Reynsatind, men nú er so óvist, hvussu verður við honum.

Maskinurnar til surimi framleiðsluna koma eisini úr Japan. Hendir tað at Reynsatindur fer av landinum, so vera surimimaskinurnar helst settar umborð á okkurt annað skip.

Ætlanin er at brúka svartkjøft til surimiframleiðsluna. Surimi verður so landað til Bluenorth í Kollafirði, har tað so verður brúkt í framleiðslu av m.a. »crabsticks«, har ymisk onnur evni verða blandað uppí. Alt eftir hvat ein ynskir sær av fiski ella skeljafriski, so kann ein geva surimi tann smakk ein vil hava, eitt nú krabbasmakk ella annan fiskasmakk.

Ætlanin er at framleiða 600 tons av lidnari vøru um árið. Til hesa framleiðsluna er so neyðugt við 350 tons av surimi umframt 350 av ymsum evnum at blanda uppí.

Slikar verksmiðjur eru heilt vanligar í Japan og hevur Nissui einsamalt einar 100 slikar. Enn eru ongar slikar verksmiðjur bygdar aðrastaðni í heiminum, men arbeitt verður við ætlanum bæði í USA og Kanda og eisini aðrastaðni í Europa.

Tað verður ein stór lóta, tá kollfirðingar sum teir fyrstu í Europa fara undir framleiðslu av japonskum crabstick-fiskavörum. Arbeiði uppá nýggja virkið hjá Bluenorth komið væl áleiðis. (mynd kalmar)

Fyrst í Europa

Men tann føroyska ætlanin er so tann fyrsta í Europa av sinum slag og hava føroyingar eisini tryggjað sær, at Nissui ikki fer at selja líknandi know how til aðrar í Europa.

Teir báðir, Ole Jensen og Helgi Geyti, siga við Fiskarnar, at tað verður neyvan nakar trupulleiki at sleppa av við lidnu vøruna. Teir eru í lótu í samband við bretska og belgiska solumenn umframt føroyskar. Tó er ikki

avgjört enn, hvar skal selja vørurnar fyrri Bluenorth.

Føroya Fiskasøla hevur annars staðið fyrri royndum at selja »crabsticks« vørur í Europa. Hetta hevur so verið rein japonsk vøra, sum er pakkað

inn í fiskasølupakning.

Helgi Geyti og Ole Jensen rokna við at kunna selja vørurnar bæði í Europa og USA.

Samlaði kostnaðurin av nýggja virkinum í Kollafirði er umleið 20 mill. kr. jan

Bluenorth um at vera liðugt

Nýggj bygningurin hjá P/F Bluenorth í Kollafirði er um at vera heilt liðugur. Bygningurin er á tí stóra havnaðinum á Langa-sandi, sum nokur ár herfyri var gjørt klárt til just at hýsa slíkum idnaðarvirkjum sum hesum.

Leiðslan á Bluenorth, t.e. stjórin Ole Jacob Jensen og nevndarformaðurin Helgi Geyti vóru nú um dagarnar frammi í norska fiskivinnublaðnum »Fiskaren«.

Har greiða teir báðir frá, at virkið helst fer undir framleiðslu um árs-skiftið.

Tá er so ætlanin, at tað skulu arbeiða nokur 20 fólk á virkinum. Virkið skal framleiða sonevnd »crabsticks« o.l., ið er ein fiskivøra, sum japanarar higartil hava verið nærum einsamallir um at gera.

Know How avtala

Tað er nú nakað síðani, at avtala varð gjørd við stóru japonsku fyrirkuna Nissui um sølu av Know how.

Upprunaliga var ætlanin, at hetta samarbeiði skuldi vera við tað eldra felagið Dylluna, men seinni er so dótturfelagið Bluenorth sett á stovn, sum ein partur av tí upprunaliga stóra Dylluprojektinum.

Framhald av síðu 2

børnini hava ongastaðni at vera uttan í skúlanum. Tey smáu skulu ofta ikki í skúla fyrr enn klokkan hálvgrum tiggju, men tey koma kortini klokkan átta, tá foreldrin fara til arbeiðis.

— Sjálvandi skulu skúlararnir brúkast, men tað órograr undirvisingina, at børnini spæla uttanfyri skúlastovurnar, meðan undirvising er. Viðhvørt er neyðugt at biðja um undirvisingarfrið, og tað visir seg eisini at vera heilt ómøguligt at tæma skúlararnar, tá dagurin er at enda, sigur Hans Trygvi. Hann trýr ikki rættiliga uppá, at fritíðarvirksemi (sum tað nú eitur í Havn) kann vera í skúlanum um dagin.

— Skúlin er bygdur upp av stovum, sum eru til at undirvísa í. Hann er ikki gjørdur til børn at vera í í fritíðini. Haraftrat er tað ikki gott fyrri børnini at vera í skúlanum allan dagin. Alt verður tað sama, og so verður tað ov keðiligt hjá teimum at ganga í skúla, heldur Hans Trygvi.

Lønarkravið er álvari

Lærararnir í Føroyum fáa tilsamans 100-105 mió. krónur í løn um árið. 12 pst. lønarhækking hevði

kostað landinum góðar 12 mió. krónur. Hvat er tað í mun til, hvat vinnulivið fær í kreppuhjálpi? Tað er ein góð iløga, ti hon kemur øllum børnunum til góðar, halda lærararnir.

Teir flestu lærararnir eru tænastrumenn. Tað dámar teimum litið, m.a. tí eftirlønarskipanin er so vánalig. Ein tænastrumaður er nógv verri fyrri enn ein sáttmálatøntur. Døyr ein tænastrumaður, fær einkan millum litið og einki, og haraftrat missir

tænastrumaðurin ein stóran part av fólkapensiónini, tá hann fær eftirløn.

Verkfall?

Tað er eisini aðrir bágar við at vera tænastrumaður: Tænastrumaðurin hevur ikki verkfalsrætt.

— Tá vit ikki hava verkfalsrætt, hava myndugleikarnir skyldu til at halda lønini á einum rimilugum stigi. Og vilja teir

ikki tað, mugu vit finna aðrar útvegir, sigur Hans Trygvi Henriksen, formaður í Lærarafelagnum. Um læraraverkfall kann hugast, dugir hann ikki at siga. Lærarafelagið sjálvt hevur ongan verkfalsgrunn, men systkinafelögin í grannalondunum eiga pengar.

Og lærararnir í Føroyum eru troyttir av at visa samfelagssinni.

randi

Ongin eldur

Leygarkvöldið varð boðað frá eldi á Bacalao. Men tá sløkkiliðið kom á staðið var ongin eldur kortini.

Tann, sum boðaði frá, helt seg hava sæð bæði eld og royk á virkinum.

Annars hevði lögreglan í Havn ikki so nógv at gera um vikuskiftið. Á middegi leygardagin stoyttu ein býarbussur og ein persónbilur saman á horninum J. Paturssonargøtu og Fr. Petersensgøtu. Bussurin kom heim eftir J. Paturssonargøtu og hevði viki-skylduna, ti hann hevði hin høgurmeigin.

Persónbilurin fór illa og onkur fekk snuddir, men álvarsigur mannskaði var ikki.

Ferðsluljósini hava eina tíð verið sløkt, men hetta er fyrsta óhappið har, vítað er um.

Lesnaður
til alla
familjuna